

Schmidt Mátyás gyökerei

Egy honából elűzött budaörsi szülőfaluja díszpolgára lett

Ha Bretzfeldeből Budaörsre küldöttség érkezik, a leggyakoribb kérdés az, hogy Schmidt Motzi is velük jött-e. Szinte az lenne a valószínűtlen, ha Schmidt Mátyás fürge, gyors léptű személyiségét nem látnánk ott minden testvérvárosi küldöttségben. Ugyanis Motzi – Schmidt Matyi – egyszerre van itthon Budaörsön, és Bretzfeldeből is.

Idén különös szeretettel várta a város vezetése a bretzfeldi múzeumigazgatót, Schmidt Mátyást, ugyanis november 7-i ülésükön elhatározták, hogy a millenniumi zászló átadása ünnepségén neki, és a lelkek megbékítésében ugyancsak nagy szerepet játszó Szentgyörgyvölgyi Zoltán plébános atyának – sajnos neki már csak postumusz formában – díszpolgári oklevelet és emlékérmét adományoznak.

Az oklevél indoklása szerint Schmidt Mátyás újságírónak és múzeumigazgatónak nagy szerepe volt és van a szülőföldjükről elűzettek és a szülőföldön maradt polgárok közötti megbékülésben. Az oklevél szerint a kitüntetett felbecsülhetetlen segítséget nyújtott a honi örökség emlékeinek németországi megőrzésében, számos kiállítást szervezett, melynek be-tetőzése az 1996-ban megnyitott bretzfeldi Budaörsi Heimatmuseum.

Szülőföldje lett testvérvárosa

Egyik írásában így vall Budaörshez kötődéséről: „1944. november 29-től, amikor édesanyámmal együtt egy lovas kocsin Budaörsöt elhagytuk, a mai napig állandó honvágy gyötör. Ugyanakkor a legkomiszabb háború utáni időszakban is szilárdan hittem abban, hogy ismét visszatérhetek a régi szülőföldemre.” Erre a „Mélyek a gyökerek” kötetben (Budaörs, 1999.) közölt vallomása szerint egyre több lehetőség nyílt, de csak az 1980-as évektől. Már 1986-ban megkereste az akkori tanácsi vezetést, és kezdeményezte a test-

vérvárosi kapcsolatok felvételét. Erre igazán 1989-ben, az enyhülés időszakában nyílt lehetőség, május 13-án Bretzfeldeből, majd május 26-án Budaörsön írták alá a partneri kapcsolatok okmányát.

Ajándék a városnak

A város vezetése titokban tartotta a díszpolgári oklevél átadását. „Semmit sem tudtam róla, mindent mélyen eltitkoltak” – mondta Motzi utólag. – Igazán megérdemelte, tette hozzá Thomas Föhl, Bretzfeld polgármestere az ünnepség után, hiszen a kitüntetést a népek megbékéléséért, és a jövőben is történő együttműködésért kapta. Ez volt az ópolgármester Herbert Sickinger véleménye is; aki a Bretzfeld közelében lévő Waldbachban él, és a Bretzfeld – Budaörs Baráti Kör elnöke, máskülönben ugyancsak a város díszpolgára.

Schmidt Mátyás újságírói munkásságát Németországban mindenkor magyar hazájához kötődő mélyszéges szeretete vezette. Így kezdeményezte az 1990-es években a kőhegyi kereszt újra felállítását, a település keresztény szimbólumát, melyet az 1950-es években vasgyűjtés (!) címén távolítottak el, de a Németországban élő testvérek újra elkészítették, és ezzel megajándékozták városunkat. 1995. június 17-én minden budaörsi felekezet papja, lelkesze együtt áldotta meg az újra felállított kőhegyi keresztet. Ez is jó-részt Schmidt nevéhez köthető. Egyik baráti beszélgetésünk alkalmával Schmidt Mátyás édesapja tragédiáját

mondta el nekem. Budaörsön megbecsült mészáros mesterként élt, bátyjával, Istvánnal együtt szép gyermekkorot élhetett 1944-ig. Az egykori mészáros mester az elűzetés után csak segéd-munkásként helyezkedhetett el az új hazában. Nem panaszkodott, de szemében szomorúság volt. Munka után a rádió mellett ült, és kereste a magyar adásokat, hallgatta a hazájáról szóló híreket. 49 éves korában hunyt el, s ebben nagymértékben a honvágy játszott szerepet. Ez is arra indította újságíróvá növekedett fiát, hogy keresse a megbékülés lehetőségeit, és erre hivatása hálás lehetőséget biztosított számára.

Kitüntető figyelem

Schmidt Mátyás budaörsi díszpolgárságáról hírt adott a Hohenloher Zeitung. De megkeresték a Heilbronner Stimmetől is, és a Südwestpresse egyik munkatársa is hírt akar adni a díszpolgári kitüntetésről. Schmidt Mátyásnak nem tetszik nagyon ez a buzgó érdeklődés, hiszen német kollégái azt értik meg nehezen, hogyan válhat egy honából elűzött budaörsi szülőfaluja – ma már szülővárosa – díszpolgárává. Motzi azt válaszolta nekik, szellemesen XXIII. János pápa szállóigéjét idézve: Én is úgy érzek, mint a Pápa, aki azt vallotta: „János, te csak ne tartsd magadat fontosnak...”

A Hohenloher Zeitung november 23-i riportjának szavaival zárjuk tájékoztató köszöntésünket: „Schmidt Mátyás, a budaörsi Honi egyesület elnökét Budaörs magyar város díszpolgárságárává tüntették ki. Budaörs Bretzfeld testvérvárosa. Schmidt mindenkor a Magyarország-al való megbékülésre nyújtotta a kezét.”

A város képviselő testületének díszpolgári címet adó határozata ezt bizonyította.

dr. Kovács József László